

Delårsrapport per den 31 oktober med prognos för helår 2023

Arbetsmarknadsnämnden

Innehåll

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	3
Förväntad utveckling	4
Ekonomi	5
Intäkter och kostnader	5
Resultat och helårsprognos	7
Investeringar	10
Volymtal och personalstatistik	11
Volymutveckling	11
Personal	12

Nämndens uppdrag

Nämnden ska utifrån Linköpings kommuns reglemente svara för:

- Myndighetsutövning avseende försörjningsstöd, inklusive dödsbohandläggning, enligt socialtjänstlagen samt därtill hörande socialtjänstförordning
- Att vara kommunens arbetslöshetsnämnd enligt lag om arbetslöshetsnämnd
- Kommunens ansvar enligt lag om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
- Arbetsmarknadsinsatser för arbetslösa som inte tar del av Arbetsförmedlingens aktiva insatser. Insatserna ska vara kompetenshöjande och stödja deltagarnas möjligheter att bli självförsörjande. Insatserna ska i första hand riktas mot försörjningsstödstagare
- Integration ur ett arbetsmarknadsperspektiv med syfte att främja anställningsbarhet och egen försörjning inom det kommunala uppdraget för arbetsmarknadsinsatser
- Kommunens beställning av offentligt skyddat arbete/anställning (OSA)
- Att - inom ramen för anslagna medel - leda och samordna de arbetsmarknadspolitiska uppgifter som enligt lag kan utföras av en kommun
- Insatser inom flykting- och invandrarområdet om inte ansvaret åvilar styrelse eller annan nämnd enligt detta reglemente
- Övriga till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter
- Kommunal vuxenutbildning, inklusive svenska för invandrare
- Uppdragsutbildning inom vuxenutbildningen och yrkeshögskolan

Nämnden ska:

- Följa den allmänna utvecklingen inom området på såväl lokal som nationell nivå samt ta initiativ inom ansvarsområdet
- Redovisa effekterna av arbetsmarknadspolitiska insatser
- Företräda kommunen vid samverkan med statliga organ inom ansvarsområdet

Ovanstående ska utföras i enlighet med vad som stadgas i skollagen och övriga till ansvarsområdet hörande författningar. Nämnden är styrelse för utbildning inom sitt ansvarsområde och ansvarar för myndighetsutövning inom området. Nämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan inom nämndens ansvarsområde.

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Delårsrapporten är en uppföljning av arbetsmarknadsnämndens samlade verksamhet utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom uppföljningen kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Under delår tre fortsätter antalet hushåll med ekonomiskt bistånd i Linköpings kommun att minska. Även individer i behov av långvarig ekonomiskt bistånd minskar. Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningen ser dock att den positiva trenden, som hållit i sig över tid, har börjat plana ut vilket skulle kunna bero på ett mer ansträngt läge på arbetsmarknaden. Samtidigt kvarstår stora kompetensförsörjningsutmaningar inom både privata näringslivet och offentliga sektorn vilket ger ökade incitament att hålla i ett arbetssätt som fokuserar på egenförsörjning från dag ett och fortsatt samverkan med de lokala arbetsgivarna och den kommunala vuxenutbildningen.

Elevantalet inom kommunal vuxenutbildning har under en längre tid sjunkit. Det medför att antalet medarbetare inom egenregin behöver reduceras för att få en ekonomi i balans. Processen är påbörjad och förhandlingar avseende bristande tjänstgöringsunderlag är genomförda. Lokalkostnaderna för kommunal vuxenutbildning har under året ökat mer än den kompensation som ges för pris- och löneökningar.

Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningens interna kontroller visar på avvikelser gällande BIP-skattning av deltagare i arbetsmarknadsinsatser. För att öka antalet genomförda skattningar ses medarbetarnas behov av utbildning över i samverkan med Samordningsförbundet Centrala Östergötland. Parallellt pågår utvecklingsarbetet av verksamhetssystemet Lifecare för att ge förvaltningen bättre förutsättningar att kunna följa upp och kvalitetssäkra individens process genom Arena Arbetsmarknad.

Helårsprognosen för 2023 är ett resultat på 613,2 mnkr vilket innebär en positiv avvikelse jämfört med budget på 11,4 mnkr. Prognosen för nämndens resultat skrivs därmed ned något, vilket ger upphov till en större positiv avvikelse jämfört med föregående prognos (då prognostiserades ett utfall på 620,6 mnkr vilket innebär en avvikelse på 4,0 mnkr). Den största delen av denna avvikelse utgörs av ekonomiskt bistånd, som prognostiseras redovisa en avvikelse på 21,7 mnkr, vilket beror på färre antal utbetalningshushåll än budgeterat. Utfallet för ekonomiskt bistånd är också anledningen till att prognostiserat resultat ser bättre ut i denna delårsrapport jämfört med tidigare. Det positiva utfallet för ekonomiskt bistånd minskas något på grund av vuxenutbildningen som redovisar en negativ avvikelse jämfört med budget på -6,6 mnkr. Denna avvikelse beror framför allt på minskade elevvolymerna och en svårighet att anpassa organisationen därefter.

Ekonomi, belopp i mnkr

	Prognos helår	Budget 2023	Avvikelse	Avvikelse i prognos helår, delårsrapport augusti
Verksamhetens nettokostnader	613,2	624,6	11,4	4,0
Investeringar, netto	4,5	5,1	0,6	0,4

Förväntad utveckling

Arbetsmarknaden har visat sig vara mycket motståndskraftig trots de utmaningar som lågkonjunkturen medför. En av förklaringarna till att arbetsgivarna varit motvilliga till att skära ned på arbetskraften har varit den kompetensförsörjningsbrist som råder på den svenska arbetsmarknaden. Under delår tre går det dock att skönja ett väntat eftersläp i arbetsmarknadsstatistiken; arbetslösheten i riket är fortfarande lägre än motsvarande period under föregående år men antalet inskrivna har slutat minska samtidigt som färre lediga jobb annonseras.¹

Under delår tre har bland andra Region Östergötland beslutat om ett utökat anställningsstopp för att få bukt med stora underskott.² Bland nyanmälda lediga yrken i Östergötlands kommun ligger dock vårdyrken såsom sjuksköterskor, vårdbiträden och undersköterskor fortsatt i topp, vilket visar på vikten av kommunens pågående arbete med kompetensförsörjningskedjor inom vård- och omsorgssektorn. Fler arbetslösa behöver utbilda sig för att stärka sin ställning på arbetsmarknaden.

Utrikes födda har en svagare förankring på arbetsmarknaden, vilket gör att de riskerar att drabbas hårdare av en fortsatt ökande arbetslöshet. Det finns personer som lämnar etableringsprogrammet och övergår till jobb- och utvecklingsgarantin som inte har slutfört sina studier i sfi. För den gruppen är det på grund av bristande språkkunskaper i svenska inte möjligt att ta del av andra arbetsmarknadspolitiska insatser. I stället bedöms denna grupp behöva ytterligare tid för sfi inom ramen för jobb- och utvecklingsgarantin, och därefter anvisas till främst kommunal vuxenutbildning på grundläggande eller gymnasial nivå. Genom att utöka möjligheten att studera reguljär utbildning inklusive sfi kan fler arbetssökande ta del av utbildningar som är relevanta för att komma i arbete.

Regeringen har aviserat flera åtgärder för att möta utvecklingen. Det rör sig bland annat om en satsning på 20 000 nya platser i yrkesutbildning och att etableringsjobben rullas ut i början av 2024. Ett förslag om att kommunerna kan få utökat ansvar för svenska för invandrare bereds också i Regeringskansliet. Syftet är att stärka utbildningen och de utrikes föddas ställning på arbetsmarknaden.

Sammantaget ovan torde leda till en ökad efterfråga på utbildningsplatser inom kommunal vuxenutbildning. De senaste åren har inte antalet platser inom yrkesvux varit den begränsande faktorn utan personer som söker till dess utbildningar. Den interna samverkan mellan Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningen och Utbildningsförvaltningen blir fortsatt mycket viktig att utveckla vidare, inte minst när det gäller att rekrytera individer till kombinationsutbildningar inom sfi-yrkesvux.

¹ Arbetsmarknadsläget i Sveriges län. Kvartal 3 2023. Arbetsförmedlingen, 2023-10-19.

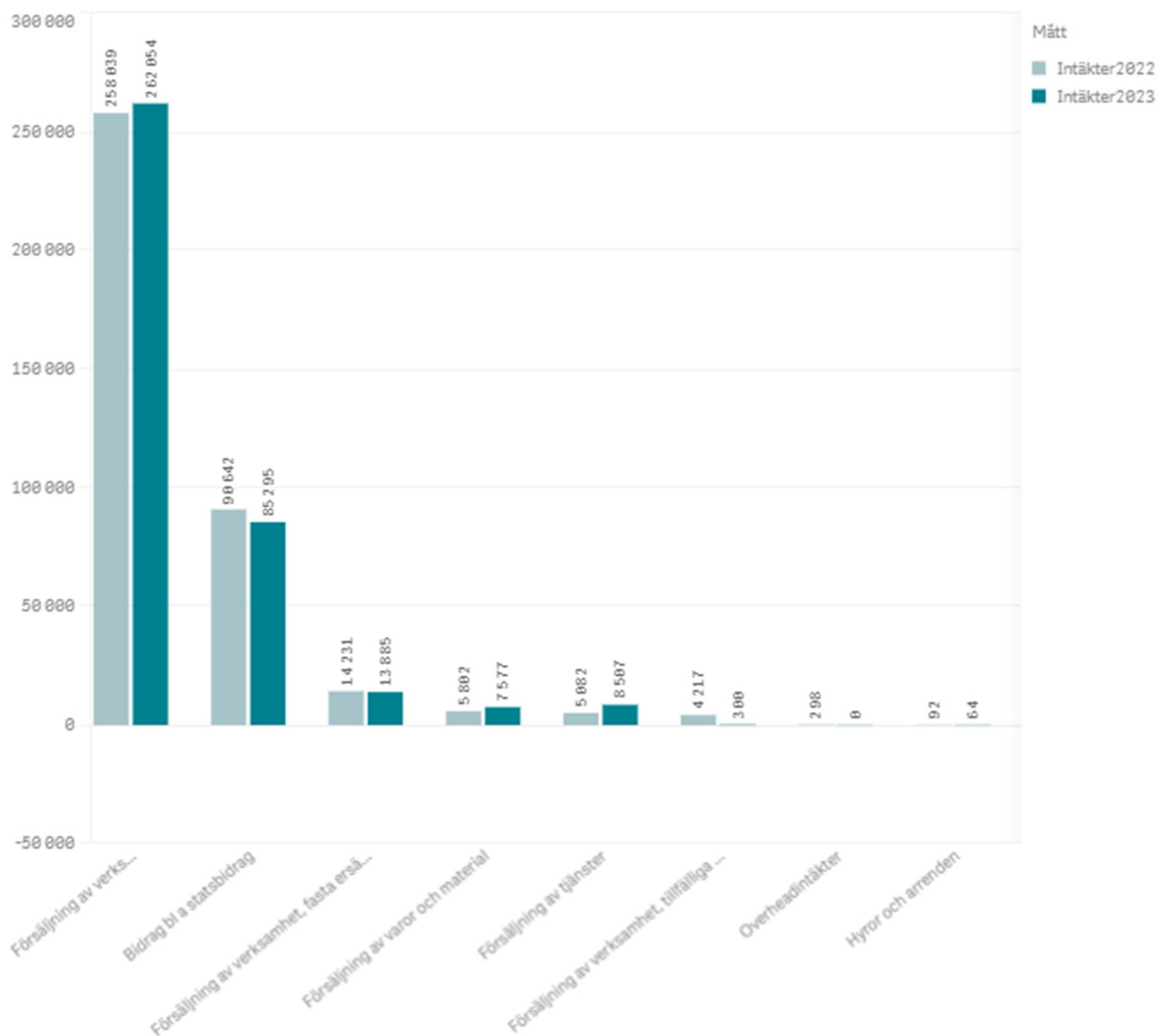
<https://arbetsformedlingen.se/statistik/analyser-och-prognoser/analys-och-utvardering/2023/arbetsmarknadslaget-kvartal-3-2023> Hämtad 2023-10-31

² <https://www.regionostergotland.se/ro/nyheter/nyheter/2023-10-30-beslut-om-utokat-anstallningsstopp> Hämtad 2023-10-31

Ekonomi

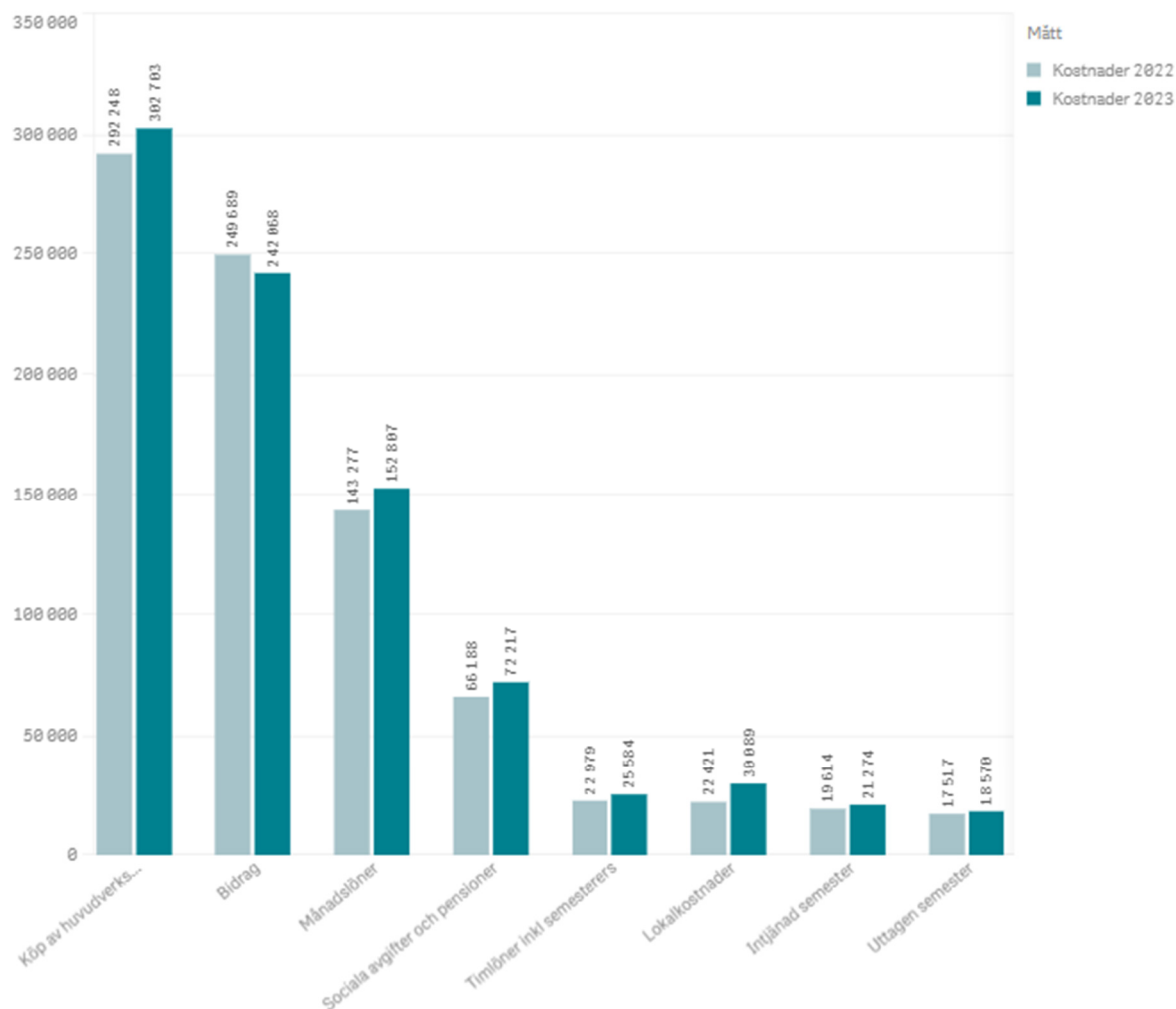
Intäkter och kostnader

Nämndens intäkter 2023 jmf med 2022

Ovan syns nämndens och nämndens enheters intäkter för perioden januari till oktober 2023. Den största skillnaden som går att utläsa finns under stapeln *Bidrag bla statsbidrag*. Nämnden har fått lägre bidragsintäkter under perioden vilket framför allt beror på lägre statsbidrag inom vuxenutbildningen och lägre intäkter kopplat till schablonersättningen för nyanlända flyktingar. Stapeln för *Försäljning av verksamhet* innehåller framförallt ersättningar till avdelningarna/enheterna.

Nämndens kostnader 2023 jmf med 2022

Ovan syns Arbetsmarknadsnämndens och nämndens verksamheters kostnader för perioden januari till oktober 2023. Stapeln *Köp av huvudverksamhet* innehåller framförallt ersättningar till avdelningarna/enheterna samt externa utförare och förändringen här beror framför allt på att ersättning till Drivbank numera går via nämnden, istället för genom en extern part som tidigare. De, för år 2023, lägre kostnaderna för ekonomiskt bistånd syns i diagrammet ovan under *Bidrag*. Kostnaden för månadslöner har ökat under 2023 jämfört med 2022. Detta beror i huvudsak på personal som övertagits av Arbetsmarknadsnämnden (exempelvis kopplat till Drivbank och HR-arbetsmarknad) samt behov av vissa nya tjänster i och med integrations- och arbetsmarknadsförvaltningens nya organisationsstruktur. Stapeln gällande *Lokalkostnader* är högre för 2023 än för 2022 och detta beror framförallt på ökade lokalkostnader för Linvux samt att Drivbank (inklusive lokaler) numera finns inom kommunal regi.

Resultat och helårsprognos

Driftsammandrag för resultat 31 oktober 2023, belopp mnkr

Driftsammandrag, netto mnkr Verksamhet	Redovisat jan.- okt. 2023	Budget jan.- okt. 2023	Avvikelse	Redovisat samma period föregående år
100 - Nämnd- och styrelseverksamhet	1,6	1,5	-0,1	1,1
470 - Grundläggande vuxenutb	19,4	14,5	-4,9	20,2
472 - Gymn vuxenutb-påbyggnutb	38,5	40,0	1,5	26,5
474 - Särskild utbildning för vuxna	3,6	3,9	0,3	3,7
476 - Svenska för invandrare	50,7	47,6	-3,1	56,7
575 - Ekonomiskt bistånd	255,8	269,8	14,0	252,9
600 - Flyktingmottagande	29,8	35,3	5,4	37,3
610 - Arbetsmarknadsåtgärder	85,6	86,3	0,7	82,2
921 - Utbildningsförvaltningen	3,4	3,5	0,1	0,0
926 - Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningen	17,8	17,9	0,0	9,4
Summa nettokostnader	506,2	520,2	14,0	490,1
Resultat nämndens enheter	2,1	-2,7	-4,8	-10,3
Summa nettokostnader inkl. kommunal verksamhet	508,3	517,5	9,2	479,8

Driftsammandrag för prognos för helår 2023, belopp mnkr

Driftsammandrag, netto mnkr Verksamhet	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse	Bokslut 2022
100 - Nämnd- och styrelseverksamhet	1,8	1,8	0,0	1,3
470 - Grundläggande vuxenutb	22,3	17,4	-4,9	24,1
472 - Gymn vuxenutb-påbyggnutb	40,6	48,0	7,4	27,0
474 - Särskild utbildning för vuxna	4,4	4,6	0,2	4,5
476 - Svenska för invandrare	59,9	57,2	-2,8	68,6
575 - Ekonomiskt bistånd	308,1	323,7	15,6	303,5
600 - Flyktingmottagande	36,1	42,3	6,2	44,5
610 - Arbetsmarknadsåtgärder	104,7	104,0	-0,7	99,1
921 - Utbildningsförvaltningen	4,1	4,2	0,1	0,0
926 - Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningen	21,4	21,4	0,0	11,3
Summa nettokostnader	603,6	624,6	21,0	583,9
Resultat nämndens enheter	9,6	0,0	-9,6	-9,4
Summa nettokostnader inkl. kommunal verksamhet	613,2	624,6	11,4	574,4

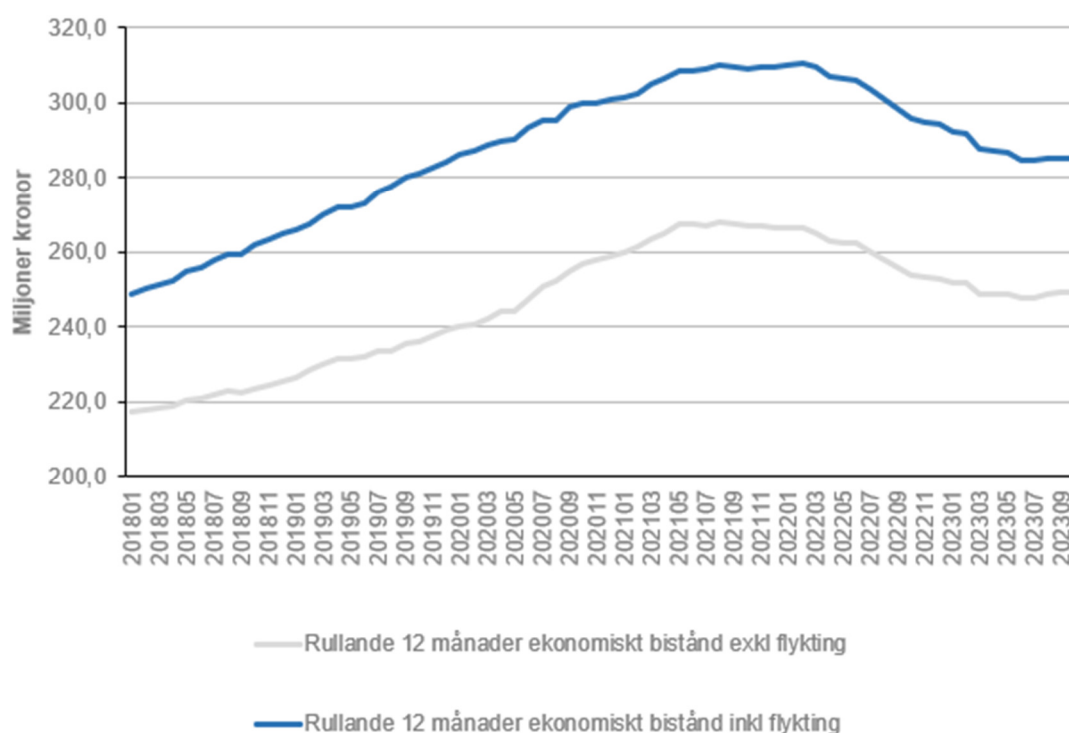
Analys och kommentar

Arbetsmarknadsnämndens resultat för perioden januari till oktober 2023 är 508,3 mnkr, vilket innebär en positiv avvikelse på 9,2 mnkr jämfört med periodiserad budget. Den positiva avvikelsen på

nämnden beror framför allt på lägre utbetalt ekonomiskt bistånd³ än budgeterat (positiv avvikelse på 19,4 mnkr för budgetposterna under perioden). Den positiva avvikelsen dras ned på grund av vuxenutbildningen som redovisar ett totalt underskott på -10,9 mnkr för perioden. Mer om vad denna avvikelse beror på redovisas under stycket kring prognosen för helår.

Utvecklingen för utbetalt ekonomiskt bistånd har, som tidigare nämnts, varit bättre än både budgeterat och prognostiserat utfall (i oktober 2023 var 167 färre hushåll aktuella för ekonomiskt bistånd jämfört med samma månad föregående år). Även om snittkostnaderna påverkats av riksnormshöjningen mellan 2022 och 2023, samt hyreshöjningar, så ligger utbetalt belopp för hela perioden fortfarande lägre än föregående år och lägre än budgeterat. Detta främst på grund av ett fortsatt relativt lågt antal utbetalningshushåll. För hela perioden januari till oktober 2023 har ca 9 mnkr mindre betalats ut i ekonomiskt bistånd jämfört med samma period föregående år. Detta syns även i nedanstående diagram. Diagrammet visar utvecklingen av utbetalt ekonomiskt bistånd (inklusive inbetalningar som exempelvis returer, förskott på förmån och återkrav) där varje punkt motsvarar nettokostnaderna de senaste 12 månaderna (detta för att eliminera månadsvisa svängningar). Där går att utläsa att den nedåtgående trenden som varade under hela 2022 fortsätter även under innevarande års första månader. Under andra halvan av 2023 har en stabilisering av kostnaderna skett. Den nivån som kostnaderna stabiliserats på är dock lägre än budgeterat, vilket ger upphov till positiva avvikelser jämfört med budget. I prognosen som har lagts tidigare månader har en liten uppgång av kostnaderna prognostiserats, men detta har inte realiserats, varför prognosen nu ser bättre ut.

Kostnad för ekonomiskt bistånd i 12-månadersperioder

³ Ekonomiskt bistånd betalas ut både under posten *Flyktingmottagande* och *Ekonomiskt bistånd*

Helårsprognosen för 2023 är ett resultat på 613,2 mnkr vilket innebär en positiv avvikelse jämfört med budget på 11,4 mnkr. Prognosen för nämndens resultat skrivs därmed ned något, vilket ger upphov till en större positiv avvikelse jämfört med augusti- och septemberprognosen (då prognostiserades ett utfall på 620,6 mnkr vilket innebär en avvikelse på 4,0 mnkr). Den största delen av denna avvikelse utgörs av ekonomiskt bistånd, som prognostiseras redovisa en avvikelse på 21,7 mnkr, vilket går väl i linje med utvecklingen som beskrivs ovan. Utfallet för ekonomiskt bistånd är också anledningen till att prognostiserat resultat ser bättre ut i denna delårsrapport jämfört med tidigare.

Vuxenutbildningen prognostiseras redovisa ett underskott på -6,6 mnkr (varav +/-0 mnkr på nämnd och -6,6 på nämndens enheter). Underskottet beror framför allt på interkommunala intäkter och kostnader⁴, ökade lokalkostnader, samt ett vikande elevunderlag. Underskottet har blivit större jämfört med föregående prognos (-5,6 mnkr i september) och den största anledningen till detta är att lokalkostnaderna ökat. Fördelningen av lokalkostnaderna har uppdaterats och motsvarar numera bättre den faktiska användningen. Jämfört med budgeterat använder Linvux idag större ytor än vad som var planerat, samt att kostnaderna kopplat till lokalerna i Mjärdevi blivit dyrare än beräknat. Kostnadsutvecklingen på vuxenutbildningens enheter går åt rätt håll och åtgärdsplanen på Linvux har börjat ge effekt. Helårsprognosen för avvikelsen kopplad till vuxenutbildningens enheter har därmed gått från -7,9 mnkr i september till -6,6 mnkr i oktober.

Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningens enheter prognostiserar ett underskott på totalt -3,0 mnkr. Bland annat har kostnaderna på förvaltningen påverkats av att extern finansiering fallit bort för viss personal som jobbat i projekt, stabilitet i personalgruppen som lett till färre vakanser än tidigare och visst behov av ytterligare tjänster i tillskapandet av ny intern organisation. I underskottet har även tagits viss höjd för satsningar i syfte att förbättra flöden i verksamheten. Dessa kan genomföras på grund av överskottet på ekonomiskt bistånd. Avvikelsen har även förbättrats något sedan föregående prognos (-4,5 mnkr i september). Detta beror framför allt på att samtliga insatser kopplat till förväntat överskott inte kommer kunna genomföras innan årets slut.

⁴ Interkommunala ersättningar och kostnader gäller elever som studerar i Linköpings kommun från annan kommun respektive elever från Linköpings kommun som studerar i annan kommun.

Investeringar

Resultat 31 oktober 2023 och prognos för helår 2023, belopp mnkr

Investeringar Belopp mnkr	Redovisat jan.-okt. 2023	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse
1250 - Pågående investeringar, trattinläsning	2,5	4,5	5,1	0,6

Analys och kommentar

Under perioden har 2,5 mnkr av Arbetsmarknadsnämndens investeringsbudget nyttjats. Prognosen är att 4,5 mnkr av ramen kommer nyttjas i år, vilket innebär en positiv avvikelse på 0,6 mnkr. Denna avvikelse beror på att YH Flyg inte längre kommer genomföra ett planerat inköp av helikopter, samt inköpsstoppet kopplat till Linvux åtgärdsplan. Sedan internbudgetbeslutet i mars 2023 har Arbetsmarknadsnämnden fått beviljat att flytta över investeringsram från 2022 till 2023 avseende bevakningsbilar (1,3 mnkr) där leveransen var försenad (KS 2023-03-20 §81).

Volymtal och personalstatistik

Volymutveckling

Basuppdrag (volymmått)	2020	2021	2022	Oktober 2023	Prognos 2023
Antal hushåll med insats ekonomiskt bistånd, utfall per sista månad ⁵ (Källa: Lifecare)	I.U	I.U	2917	2464	2500
Antal vuxna individer i insats ekonomiskt bistånd, utfall per sista månad ⁶ (Källa: Lifecare)	I.U	I.U	3097	2979	3000
Antal deltagare inskrivna på arbetsmarknadsinsats inom ramen för Arena arbetsmarknad ⁷	I.U	I.U	I.U	532	700
Antal offentligt skyddade anställningar (OSA) per år	I.U	I.U	66	75	110
Antal elever i vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå ⁸	I.U	2000	1850	1750	1800
Antal elever inom vuxenutbildning, SFI, svenska för invandrare ⁹	I.U	1500	1450	1150	1150

⁵ Ny indikator för år 2023

⁶ Ny indikator för år 2023

⁷ Ny indikator för år 2023

⁸ Nytt sätt att redovisa elevantalet (medelvärde för antalet elever per den 20:e varje månad) då antalet elever ett enskilt datum ej ger en rättvisande bild, tidigare angivet värde inom parentes

⁹ Nytt sätt att redovisa elevantalet (medelvärde för antalet elever per den 20:e varje månad) då antalet elever ett enskilt datum ej ger en rättvisande bild, tidigare angivet värde inom parentes

Personal

Personal		Oktober 2019	Oktober 2020	Oktober 2021	Oktober 2022	Oktober 2023
Antal tillsvidareanställda	IAF	i.u	i.u	i.u	240	257
	UTB (vux)	165	147	148	159	161
Total sjukfrånvaro (%)	IAF	i.u	i.u	i.u	7,6	7,0
	UTB (vux)	6,0	5,3	2,7	5,2	6,1
Personalavgångar externt (%)	IAF	i.u	i.u	i.u	5,4	6,2
	UTB (vux)	4,8	4,1	6,8	4,4	3,7

Kommentar

Volymutveckling för IAF åren 2019-2021 kan inte redogöras för då förvaltningen bildades 2022.

Antalet tillsvidareanställda på IAF har ökat jämfört med motsvarande period förra året. Förklaringarna till detta är att förvaltningen under 2022 hade ett antal vakanser inom myndighetssidan som under året har tillsatts, medarbetare som arbetar med felaktiga utbetalningar har sedan årsskiftet gått från visstidsanställningar till tillsvidareanställningar samt att medarbetare i HR-arbetsmarknad har via en organisationsförändring övergått från VSS till IAF per 1 februari 2023.